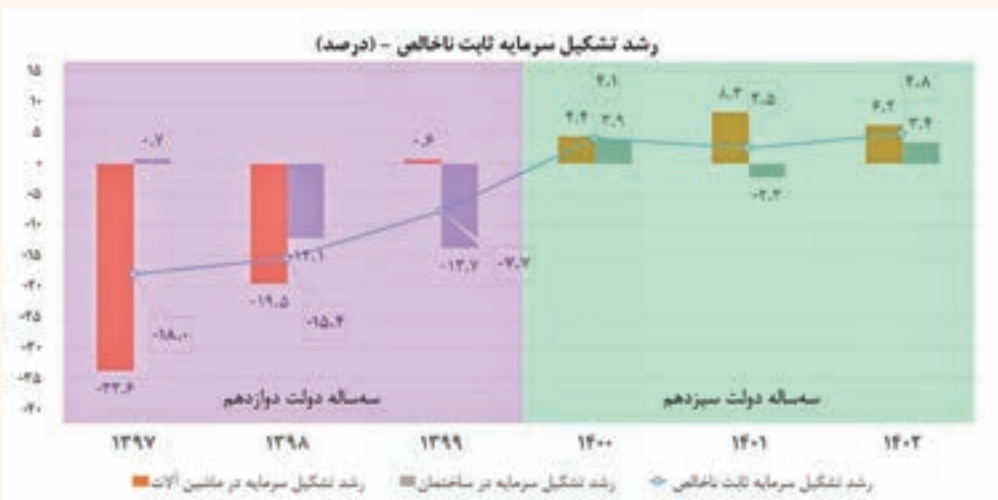

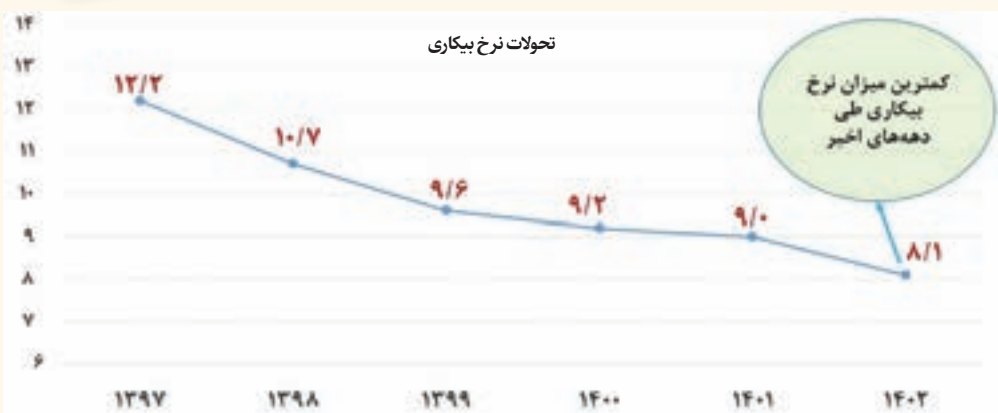
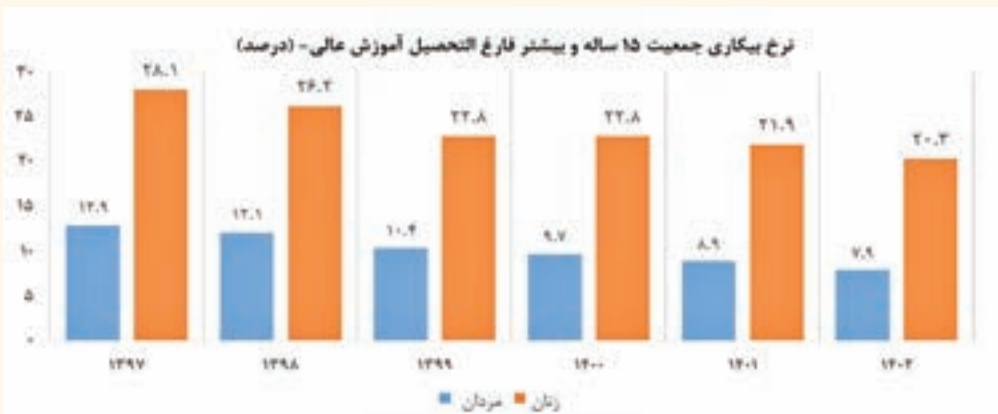
آمارها و شاخص های اقتصادی از مسیر هموار
دولت چهاردهم در جاده پیشرفت حکایت دارد

میراث شهید رئیسی برای ایران قوی

President.ir

عنوان	میانگین ۱۰ ساله	میانگین ۲۰ ساله	میانگین ۲۵ ساله	میانگین دولت سیزدهم
سال	۱۳۹۹-۱۳۹۱	۱۳۸۱-۱۳۹۹	۱۳۷۶-۱۳۹۹	نیمه دوم ۱۴۰۰ تا پایان ۱۴۰۲
میانگین رشد تشکیل سرمایه ثابت کل	-۱٫۷	-۳٫۰	۸٫۱	۴٫۶
میانگین رشد تشکیل سرمایه ساختمان	-۸٫۴	۶٫۱	۱٫۲	۲٫۳
میانگین رشد تشکیل سرمایه ماشین آلات	-۹٫۹	-۵٫۲	۷٫۱	۸٫۱۱

سرمایه گذاری

اهمیت سرمایه گذاری در فرایند رشد و توسعه اقتصادی در اکثر نظریات رشد و توسعه مورد تأکید قرار گرفته است. سرمایه گذاری شرط لازم برای دستیابی به رشد و توسعه اقتصادی است و عملکرد نامناسب در حوزه سرمایه گذاری، سقف رشد اقتصادی سال های آتی را به شدت محدود می کند. نمودار زیر نشان می دهد که تشکیل سرمایه ثابت ناخالص (سرمایه گذاری) در هر سه سال دولت سیزدهم، مثبت بوده است، دقیقاً برخلاف عملکرد رشد اقتصادی سه سال آخر دولت دوازدهم که شاهد ارقام شدیداً منفی در رشد سرمایه گذاری بودیم. میانگین رشد سرمایه گذاری در ساختمان و ماشین آلات در دوره سه ساله دولت سیزدهم به ترتیب ۱/۷ و ۶/۳ درصد بوده است. این در حالی است که ارقام فوق در سه سال پایانی دولت دوازدهم

به ترتیب منفی ۸/۴ و منفی ۱۷/۶ درصد بود. تفاوت این ارقام، در واقع تفاوت میان «رهاسدگی اقتصاد» با «مدیریت اقتصاد» در شرایط بین المللی نسبتاً مشابه است. نکته حائز اهمیت اینکه رشد سرمایه گذاری در دولت سیزدهم، حتی بیش از رشد اقتصادی بوده است به گونه ای که براساس اطلاعات مرکز آمار ایران، سهم تشکیل سرمایه از تولید ناخالص داخلی از ۱۹٫۶ درصد در سال ۱۴۰۰ به ۲۲٫۲ درصد در سال ۱۴۰۲ رسیده است. این موضوع نویددهنده ظرفیت بالاتر رشد اقتصادی برای سال های آتی است.

بازار کار

نرخ بیکاری در طول سال های فعالیت دولت سیزدهم روند کاهشی داشته و از ۹٫۲ درصد در سال ۱۴۰۰ به ۸٫۱ درصد در سال ۱۴۰۲ رسیده است. به گونه ای که نرخ بیکاری مردان نیز از ۷٫۹ درصد در سال ۱۴۰۰ به رقم بی سابقه ۶٫۶ درصد در سال ۱۴۰۲ و نرخ بیکاری زنان از ۱۶ درصد در سال ۱۴۰۰ به ۱۵ درصد در سال ۱۴۰۲ رسیده است. کاهش نرخ بیکاری طی سه سال اخیر در شرایطی محقق شده که در این مدت شاهد افزایش نرخ مشارکت بودیم و نرخ مشارکت از ۴۰٫۹ درصد در سال ۱۴۰۰ به ۴۱٫۳ درصد در سال ۱۴۰۲ رسیده است. نرخ بیکاری جمعیت ۱۵ ساله و بیشتر فارغ التحصیلان آموزش عالی نیز در طول سال های دولت سیزدهم با کاهش روبه رو و از ۱۳٫۶ درصد در سال ۱۴۰۰ به ۱۲٫۹ درصد در سال ۱۴۰۱ و ۱۱٫۸ درصد در سال ۱۴۰۲ رسیده است. کاهش نرخ بیکاری فارغ التحصیلان آموزش عالی در میان زنان بیشتر از مردان بوده، به گونه ای که از ۲۲٫۸ درصد در سال ۱۴۰۰ به ۲۰٫۵ درصد در سال

پیش بینی صندوق بین المللی پول از نرخ بیکاری در ایران

بیکاری در سال ۲۰۲۱	بیکاری در سال ۲۰۲۲	بیکاری در سال ۲۰۲۳
پیش بینی شده در سال ۲۰۲۱: ۱۲٫۴ و ۱۶٫۷	پیش بینی شده در سال ۲۰۲۲: ۱۰٫۵ و ۱۱٫۷	پیش بینی شده در سال ۲۰۲۳: ۹٫۶ و ۱۰٫۵
پیش بینی شده در سال ۲۰۲۱: ۱۱٫۲ و ۱۰	پیش بینی شده در سال ۲۰۲۲: ۹٫۴ و ۱۰٫۲	پیش بینی شده در سال ۲۰۲۳: ۹٫۴ و ۹٫۸
تحقق یافته: ۹٫۲	تحقق یافته: ۹٫۳	تحقق یافته: ۹

اشاره: مجموعه ای از ساخت های غیربهره ور، رانته، غیرشفاف، نفتی و مولد شکاف طبقاتی بر زندگی اجتماعی نیم قرن گذشته ایران (از شوک نفتی ۱۳۵۲) حاکم بود. این ساختار شکننده از سال ۱۳۹۱ (شوک اول تحریم) موجب شد اقتصاد ایران وارد سطوح کم سابقه ای از رکود تورمی شود. دولت سیزدهم در شرایطی کار را شروع کرد که بی عملی سیاستگذار در سال های پس از ۱۳۹۷ (شوک دوم تحریم) موجب شرایط اورزانیسی اقتصاد ایران شده بود که شواهد آن عبارت بود از: ۷ برابر شدن نرخ ارز ظرف ۳ سال، به همراه رشد اقتصادی نزدیک صفر و رشد سرمایه گذاری منفی، کاهش کم سابقه صادرات نفت، افزایش شدید نسبت اوراق (استقراض) در منابع بودجه دولت (در سال آخر دولت ۱۳۹۹)، سطوح بالای رشد نقدینگی و افزایش جمعیت زیر خط فقر. فعال داشت و هم با تحرک داخلی مسیر رکود تورمی را متوقف هم باید با ظرفیت برنگرایی کشورهای همسایه و همسو برخورد کرد، ضمن اینکه باید این روند معکوس می شد. هرچند کمتر از ۳ سال، زمان زیادی برای تغییر روندهای بلندمدت نبود و اقتصاد سیاسی، حامیان و ذینفعان تعادل بد گذشته، مقاومت زیادی علیه دولت نشان می دادند اما ناکارها حاکی از آن است که جمعا الله و به اعتراف نهادهای بین المللی، دولت سیزدهم توانست تقریباً تمام شاخص های اقتصاد کلان را از تداوم «رکود تورمی» به سمت رونق تولید و کاهش تورم تغییر جهت دهد و از نادربری بکاهد:

۱. تدابیر رونق تولید از جمله: تسهیل بی سابقه مجوزهای کسب و کار، کاهش نرخ مالیات تولیدی از ۲۵ به ۱۸، توسعه مسیر سبز گمرکی و نصف شدن متوسط زمان تشریفات گمرکی، تشویق مالیاتی عدم توزیع سود و کمک به سرمایه گذاری، دیپلماسی اقتصادی چه در تجارت چه در ورود سرمایه، تحرک بی سابقه ترانزیت، تخصیص ۱۰۰ درصد بودجه عمرانی ۲۷۰ همتی در سال ۱۴۰۱، سودده کردن اکثر بانک ها و شرکت های دولتی، افزایش کم سابقه سرمایه بانک های دولت و احیای صدها بنگاه راکد در استان ها همگی موجب شد رشد اقتصادی بالای ۴ درصد تثبیت شود و در سال ۱۴۰۲ به رغم انقباض پولی به بیش از ۵ درصد نرخ رشد اقتصادی برسد و کمترین نرخ بیکاری دو دهه اخیر و بالاترین صادرات غیرنفتی تاریخ ایران رقم بخورد.

۲. تدابیر کنترل تورم همانند: تغییر نوع مداخله در بازار ارز، کاهش شدید رشد نقدینگی و پایه پولی، حذف بی سابقه استقراض خزانه از بانک مرکزی با تکمیل حساب واحد خزانه، شفافیت صورت های مالی شرکت های دولت، انحلال ۳ مؤسسه بانکی ناتراز، حذف ارز ترجیحی (که به تنهایی موجب بیش از ۳۰۰ همت افزایش پایه پولی در ۳ سال آخر دولت دوازدهم شده بود) و تشدید نظارت با تقاطع سامانه های مالی و مرکز مبارزه با پولشویی همگی موجب شد با وجود حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی و تورم خوراکی ها ناشی از جنگ اوکراین، تورم سال ۱۴۰۱ تغییر نکند و در سال ۱۴۰۲ از تورم نقطه ای ۵۵ درصد در فروردین، به ۳۱ درصد در خرداد ۱۴۰۲ کاهش شدیدی را تجربه نماید.

۳. تدابیر عدالت خواهانه دولت شهید رئیسی نیز خود را در کاهش شاخص های نابرابری (ضریب جینی) ناشی از رشد یارانه نقدی و کاهش ۶ میلیون نفری جمعیت زیر خط فقر (به اذعان بانک جهانی) نشان داد. دسترسی عامه خانوارها به تسهیلات خرد بانکی از ۱۳ درصد به نزدیک ۱۹ درصد در پایان سال ۱۴۰۲ رسید و سهم ۲ بانک قرض الحسنه از کل، افزایش محسوس یافت. همزمان نماگرهای تاب آوری هم بهبود یافت و سهم درآمدهای پایدار مالیات از هزینه جاری دولت از ۴۰ به ۵۶ درصد در پایان سال ۱۴۰۲ رسید.

امید است با سیاست های دولت چهاردهم، مسیر رونق غیرتورمی و افزایش عدالت و تاب آوری اقتصاد ایران تداوم یابد و این مسیر هموار شده، با اتخاذ تدابیر تکمیلی در دولت جدید به تقویت ساختار اقتصاد ایران بینجامد.